

Kommuneplan for Rakkestad kommune 2022 – 2034

Samfunnsdel

Saksnr. 21/1600

Journalnr. 17854/21

Arkiv L13

Dato: 29.09.2021

Vedtatt planutkast til offentlig ettersyn

Innholdsfortegnelse

Ordføreres forord	3
Planarbeid og visjon	4
Mangfold og samhold	5
Planarbeidet - medvirkning.....	7
Rakkestad kommune – muligheter og utfordringer	9
Prioriteringer.....	11
Bærekraftige Rakkestad.....	14
Attraktive Rakkestad	17
Ung i Rakkestad.....	20
Rakkestad i 2034.....	22
Klima- og arealstrategi.....	23

Ordføreres forord

Planarbeid og visjon

Rakkestad kommune har siden forrige rullering av kommuneplanen medvirket i et nasjonalt kommunereformprosjekt. Konklusjonen ble at kommunen skulle fortsette som en egen kommune.

Regional tilhørighet og samarbeid er utredet i to omganger.

Rakkestad kommune utgjør nå Indre Østfold interkommunale politiske råd sammen med Indre Østfold, Skiptvet og Marker kommuner.

Disse beslutningene setter en ramme for den nye kommuneplanen.

Den nye kommuneplanen er en retningsplan både for Rakkestad kommune og Rakkestadsamfunnet og har som et hovedformål å lede kommunen og lokalsamfunnet inn i framtiden som en bærekraftig og selvstendig kommune.

For kommuner av Rakkestad kommunes beliggenhet og størrelse er dette ikke gitt.

Den nye kommuneplanen definerer problemstillinger og utfordringer for kommunen og lokalsamfunnet i 2021 og peker på muligheter og utviklingsretninger fram mot 2034.

Områder som bør vies særskilt fokus og prioriteres spesielt i planhorisonten er sentrale i planen. Det innebærer ikke at andre problemstillinger og tiltak utelukkes, men de får en noe mindre framtredd plass.

Forebyggenhet, tidlig innsats, helsefremmende aktivitet og folkehelse – for barn og unge og eldre omsorgstrengende – er avgjørende for Rakkestadsamfunnets bærekraft. Fra planstrategi, til planprogram og kommuneplan er barn og unges situasjon og utvikling gjort til et hovedfokus og en hovedprioritet.

En kommuneplan definerer en generell strategi og retning for hvordan kommunen skal gripe an dagens og framtidens utfordringer. Den omfatter to deler. Samfunnsdelen og arealdelen. Underordnet planverk – sektorplaner, økonomiplan og budsjetter – skal blant annet følge opp samfunnsdelen av kommuneplanen.

Mangfold og samhold

I et overordnet plantiltak er det naturlig å ta utgangspunkt i kommunens visjon. Visjonen til Rakkestad gjennom forrige planperiode har vært **mangfold og samhold**.

Begrepet «mangfold» er et sentralt prinsipp for Rakkestad kommune, og henspiller på et rikt kultursamfunn i flere retninger – mangfoldig foreningsliv, kulturelt og befolkningsmessig mangfold, sammensatt næringsliv fra landbruk til tradisjonell industriproduksjon og i de siste årene at mer moderne næringsvirksomhet er utviklet og har tatt større plass og et variert landskap med store skogsområder, kulturlandskap og landbruksarealer. Et mer urbant sentrum med landlige boområder rundt, varierte muligheter fra fart og spenning på Rudskogen, til rekreasjonsmuligheter i Fjella.

Selv om «mangfold» i de fleste sammenhenger er et positivt begrep, kan det også oppfattes som sprikende og med mange retninger. Begrepet «samhold» representerer derimot en udelt positiv og samlende retning for «mangfold».

For Rakkestad kommune er «samhold» overordnet begrepene «trivsel», «trygghet» og «nærhet» – tre begreper som i ulik sammensetning har gått igjen i alle visjonsbegreper for Rakkestad kommune.

Inn i fremtiden, mener vi at visjonen står seg godt og vil være mulig å styre etter i neste planperiode.

Bærekraft går som en rød tråd gjennom hele planen. Det uttrykker et balansepunkt mellom økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn.

FN 17 har avgjørende påvirkning på planproduktet. Kommunal planlegging skal bygge på de 17 bærekraftsmål som FN har definert. Bærekraftmålene er fastsatt globalt, men må konkretiseres og realiseres lokalt, regionalt og nasjonalt.

Kilde: <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

Planarbeidet – medvirkning

En ny kommuneplan er i stor grad en øvelse i samhandling mellom det politiske miljø, interessegrupper, innbyggere og hele lokalsamfunnet.

Planprosessen har hatt en ambisjon om å engasjere bredt og skape et eierskap til planen spesielt politisk og blant kommunens innbyggere.

For å få en aktiv medvirkningsprosess var det lagt opp til workshoper og møter.

Å arbeide fram en kommuneplan midt i en pågående pandemi er svært utfordrende. Tradisjonelle metoder som workshoper, folkemøter og lignende lar seg ikke gjøre innenfor de gjeldende smittevernregler. Pandemien resulterte i at administrasjonen måtte tenke alternative måter å gjennomføre en aktiv medvirkningsprosess på.

Den politiske medvirkningen har funnet sted i møter. Digitale og klassiske fysiske møter. Styringsgruppe, råd og utvalg (spesielt velferdsutvalget og teknikkutvalget) og kommunestyret. Det omfatter workshoper og møter i flere omganger.

Innbyggerinvolveringen og innbyggerdialogen skjedde ved at innbyggere ble invitert til en innbyggerdialog gjennom tiltaket «Vårt Rakkestad».

Det ble levert over 1 500 innspill gjennom denne dialogen fra ca. 500 unike besvarelser.

En enkel analyse av det samlede innkomne materialet, indikerer at opp mot 1 000 innbyggere har involvert seg i innbyggermedvirkningen.

Det er uttrykk for en svært høy deltakelse for Rakkestad kommune og i planprosjekter i sin alminnelighet. Som sådan er plattformen for en videre planlegging spennende og god.

«Vårt Rakkestad» engasjerte innbyggerne via SMS, på kommunens nettsider, Facebook, lokalavisen og bannere plassert på sentrale steder i kommunen. Vaksinesenteret, og andre sentrale plasser som butikker, legekontorer og lignende. Lag og foreninger er direkte kontaktet. I «Vårt Rakkestad» ble det åpnet for tilbakemeldinger på alle plattformer.

Det ble utarbeidet et skjema som hovedvekten av innspill fra innbyggerne har blitt sendt inn på. Det er også benyttet av skolene for innspill fra elever. Innbyggerinvolveringen bygger på visjonen vår, som beskriver et fellesskap hvor alle har både rett og plikt til å bidra.

I den samlede oversikten er alle innspill som er kommet via skjema på kommunens nettsider, presentert som innspill, uavhengig om de kommer fra privatpersoner, grupper, foreninger eller organisasjoner. De er ikke sortert på kjønn, alder eller andre kategorier. Det er gjort for å gi innbyggerne like vilkår i involveringen og den videre bruken av innbyggernes innspill.

Planprogrammet definerer en involvering spesielt mot skole. Denne øvelsen ble vanskelig å sette ut i livet som forutsatt på grunn av smittevern og annen bekjempelse av Covid 19 viruset. Medvirkningen det er tale om er derfor ivaretatt gjennom «Vårt Rakkestad» og at det er gjort en kopling av skole mot «Mitt lokalsamfunn – undervisning». Rapporten fra «Vårt Rakkestad» dokumenterer barn og unges aktive og gode involvering i planprosessen.

Svarene som foreligger fra «Vårt Rakkestad» bekrefter at barn og unge har aktivt medvirket i prosessen.

Fire områder er gjennomgående i materialet fra «Vårt Rakkestad» - Rakkestad sentrum, boligbygging, næringsliv og stedsutvikling.

Rakkestad kommune – muligheter og utfordringer

Rakkestad kommune ligger geografisk midt i gamle Østfold fylke, plassert mellom større bykommuner, og er en industri- og landbrukskommune med både muligheter og utfordringer.

Kommunen har 8 255 innbyggere pr. 30.6.2021. Det er en økning på 654 mennesker – 8,6 prosent – fra forrige kommuneplanperiode.

Folketallet vokste med i gjennomsnitt 0,78 prosent pr. år fra 2010 – 2021. Det er en bærekraftig og historisk sett god befolkningsutvikling for Rakkestad kommune.

I likhet med i resten av landet, går gjennomsnittsalderen i kommunen opp. Rakkestad kommune ligger noe foran aldersbølgen nasjonalt. Forskjellen er likevel ikke stor. Rakkestad kommune har en bra aldersmessig balanse i sin befolkning.

Bo- og næringsstrukturen i generasjoner er avgjørende for demografi og levekår i lokalsamfunnet. Utdanningsnivå, deltakelse i arbeidslivet versus uføregrad, helse m.m. Samtidig er Rakkestad kommune i dag en både homogen og enhetlig kommune. Innbyggerne oppfatter den som en naturlig enhet. Det samme gjør omgivelsene. Enten det er omkringliggende kommuner, fylkeskommunen eller statlige organer.

Ressurser vil i planverk og enkelttiltak prioriteres slik at befolkning og lokalsamfunn over tid opplever forbedringer og framskritt. Det er et mål ved utgangen av planperioden å være enda bedre posisjonert i forhold til sine velferds- og samfunnsoppgaver enn i 2021.

Rakkestad kommune har i de siste ti årene hatt en bærekraftig og relativt robust kommuneøkonomi. I overgangen mellom forrige og ny kommuneplanperiode er det en økonomisk ubalanse. Målsettingen er å reetablere økonomisk likevekt og soliditet i 2022 og 2023. Det er et viktig premiss for å oppnå den ønskede samfunnsutviklingen fram til 2034.

Klima og miljø er vår tids største utfordringer. Lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt. I planperioden vil Rakkestad kommune følge opp nasjonale og internasjonale klima- og miljømålsettinger og med det yte sitt bidrag til at «2 graders målet» for global oppvarming blir oppfylt.

Rakkestad kommune lider av et mangelfullt og til tider fraværende kollektivtilbud. Tog til/fra Oslo morgen og ettermiddag og et lite funksjonelt busstilbud til/fra Sarpsborg og Indre Østfold på ukedagene. I helgene er disse tilbudene fraværende. Det er hemmende på samfunnsutviklingen

og det er klima- og miljømessig svært problematisk. Staten bør prioritere togtilbud også utenfor hovednettet og fylkeskommunen må bruke større ressurser på bussrutene utenfor byområdene.

Prioriteringer

Samfunnsdelen av kommuneplanen er et planverk som styrer kommunen i ønsket retning basert på statlige retningslinjer og føringer og status og prioriteringer i kommunen.

Kommuneplanprosessen viser at vi er gode på mye, men setter også lys på områder vi kan bli klart bedre på.

For at Rakkestad som selvstendig kommune skal utvikle seg i ønsket retning, er det viktig at våre mål og strategier knytter seg til en langsiktig og bærekraftig utvikling.

Innspill peker overordnet på temaene bærekraft og attraktivitet. Rakkestad kommune bør spesielt fokusere på dem framover.

Hva Rakkestad kommune og Rakkestadsamfunnet

er god på,
kan bli bedre på,
det geografiske versus det demografiske bildet,

gir en samfunnsdel som prioriterer oppvekst, bærekraft og bosetting balansert foran helse- og omsorgsoppgaver og helse- og omsorgsutfordringer. Det er ikke snakk om det ene eller det andre. Å prioritere innebærer likevel å sette det ene foran det andre.

Målsettingen er å utvikle en kommune og et lokalsamfunn innen bærekrafts- og robusthetsprinsippene lagt fram av FN.

Barn og unges vilkår og utvikling i bred målestokk er helt avgjørende for at Rakkestad kommune og Rakkestadsamfunnet skal lykkes med disse ambisjonene.

I dette perspektivet er kommuneplanens samfunnsdel bygd opp rundt fokusområdene:

«Bærekraftige Rakkestad»

«Attraktive Rakkestad»

«Ung i Rakkestad»

Fokusområdene binder de tre dimensjonene i bærekraftbegrepet – miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft – sammen.

Under hvert hovedmål er det fastsatt delmål (slik vil vi ha det) og strategier (slik gjør vi det).

Strategier og mål er lagt på et retningsgivende og overordnet nivå.

På denne måten gjøres planen mer robust over tid. Den fungerer som en paraply for detaljering ut til det underordnede planverket. Planen åpner for og legger til grunn utstrakt samarbeid så vel innad i kommunen som ut til næringslivet og det frivillige arbeidet. Det er nøkkelen til å lykkes.

Bærekraftige Rakkestad

For Rakkestad kommune handler bærekraft om å tenke og handle for fremtiden – en helhetlig og langsiktig planlegging. Bærekraft er et sammensatt begrep som tar inn over seg økonomi, ressurser, folkehelse, klima og miljø.

Rakkestad kommune og Rakkestadsamfunnet må ha en fornuftig forvaltning av sine ressurser og inntekter, og på den måten at den tenker langsiktig og bærekraftig.

For å ivareta de framtidige generasjonene – samtidig som ressursbruken ikke skal true velferden til innbyggerne – er dette bærekraftsprinsippet sentralt i all samfunnsplanlegging.

Bærekraft innenfor rammene av FN 17 og sammenhengen mellom sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft er en forutsetning for å skape en robust kommune.

Slik vil vi ha det

Slik gjør vi det

Rakkestad er en klima- og miljøvennlig kommune

- Gjennomføre tiltak som reduserer klimagassutslippene
- Samarbeide med landbruksaktørene om å redusere utslippene samtidig som vi fanger karbon, bedrer jordhelsen og øker matproduksjonen.
- Gjenbruk før nyanskaffelser
- Klimabudsjett som en del av kommunens styringsverktøy
- Gjøre det attraktivt å velge klimavennlige transportmidler
- Utvide infrastruktur for lading av el-transportmidler.
- Stimulere og veilede næringslivet og kommunale enheter til miljøsertifisering
- Næringslivet som en viktig samarbeidspartner
- Sikre bærekraftig naturressursforvaltning
- Stimulere til myk mobilitet – gange og sykling
- Tilfredsstillende avløpshåndtering

Rakkestad kommune har en bærekraftig økonomi

- Et hovedfokus på en sunn økonomi med langsiktig bærekraft og økonomisk handlingsrom
- Befolkningsutvikling og demografi er basis for kommunale tjenestetilbud
- Levende planverk bygget på kommunens organisering og ressurser
- Samarbeid for økt kompetanse- og ressursbruk

I Rakkestad kommune er innbyggerne trygge og aktive, og lever i gode og helsefremmende omgivelser

- Tidlig innsats, forebyggende og helsefremmende tiltak framfor rehabiliterende og behandlende virksomhet
- Støtte opp om frivilligheten som arena for mestring og sosialisering
- Stimulere til rikt og variert næringsliv
- Gode nærmiljøer og lokalsamfunn som fremmer folkehelse
- Brukervennlige digitale løsninger
- Mulighet for primært å bo i eget hjem så lenge som mulig, og tilbud om tilrettelagt botilbud, sykehjemsplasser og forsterket tilbud for de som trenger dette
- God kapasitet og kvalitet på vann

Attraktive Rakkestad

Attraktivitet betyr at å være tiltrekkende.

Rakkestad kommune og Rakkestadsamfunnet må forsterke og bygge videre på det innbyggere og andre er fornøyde med.

Samtidig gjør mangler eller utvikling at nye tiltak og ordninger bør etableres.

Innbyggerinvolveringen underbygger dette.

Stedsutvikling pekes på som et hovedtiltak supplert av eller sammen med befolkningsvekst, boligbygging, fortetting av sentrumsområder og næringsutvikling.

Sammenfattet ønsker innbyggerne et lokalsamfunn som de trives i, er stolte av og som er i framgang og vekst.

Attraktivitet er avgjørende for tilflytting og befolkningsutvikling. Kommuneplanen bør med hensyn til langsiktighet og tiltak være målrettet på dette punkt.

Oppvekst har fått et særskilt fokus.

En fungerende kommune og lokalsamfunn trenger et sterkt kommunesentrum og andre sentraer – som gjør at samfunnet føles levende (trivsel, aktivitet, kultur m.m.) og der befolkningen får oppfylt et bredt sett av både private og offentlige tjenestetilbud.

Slik vil vi ha det

Rakkestad har levende sentrum med mangfold, attraktivitet og tilbud for alle

Slik gjør vi det

- Sosiale og kulturelle møteplasser opprettes og utvikles
- Rakkestad kommune er en bidragsaktør i sentrum
- Velhaven opprettholdes og utvikles som et samlingspunkt for friluft, lek og aktiviteter i sentrum
- Videreutvikle gangstier og sykkelveier
- Storgata styrkes som et hoved- og miljøelement
- Historisk identitet, kulturminner og bygningsvern balanseres mot utbyggingsambisjoner

Rakkestad er en god og attraktiv kommune å bo og leve i

- Legge til rette for boligutvikling med varierte boliger og boformer
- Attraktive nærmiljøer som utvikler tilhørighet og gode relasjoner
- Stimulere til lokal næring med fokus på kortreist mat og drikke, kultur og underholdning
- Stimulerer og legger til rette for digital infrastruktur til hele kommunen
- Fokus på unges inntog i boligmarkedet
- Nye innbyggere involveres.
- Full barnehagedekning hele året.
- Jobbe for et utvidet kollektivtilbud

Rakkestad er en næringsvennlig og attraktiv kommune for eksisterende og nye virksomheter

- Stimulerer til nyetableringer og gründervirksomhet
- Gir virksomheter som ønsker det muligheten til å vokse
- Stimulere næringslivet til å ta inn lærlinger
- Stimulere og oppfordre næringslivet til grønt skifte og smarte løsninger
- Utvikle samarbeidsarenaen mellom Rakkestad kommune og det lokale næringslivet
- Tar aktivt del i regionens næringsutvikling
- Stimulerer og motiverer ungdom til utdanning og kompetanse
- Digitale kommunale tjenester

Ung i Rakkestad

Barn og unge er framtiden i en kommune. De skal føle seg inkludert, delta aktivt og ha mulighet til å utfolde seg. Definisjonen på et godt liv varierer, men handler gjerne om god fysisk og psykisk helse, deltakelse i samfunnet og det å føle tilhørighet. I tillegg er utdanning, jobb og et sted å bo viktig.

Rakkestad kommune satser i skjæringspunktet mellom gjeldende og ny kommuneplan sterkt på Rakkestad sentrum og boligbygging, trivsel, kultur og teknisk infrastruktur i dette området. Ny kulturskole som ligger i nærheten av kinoen, scener, og biblioteket, tas i bruk på høsten 2021. Rådhus- og kulturkvartalet har blitt utviklet en trivsels- og kulturarena som framover skal kople sammen en rekke trivsels-, kultur- og sosiale tilbud. Det er en viktig målsetting og retning i denne kommuneplanperioden.

Barn og unge vil oppleve et bredere sett av fritids-, trivsels- og kulturtilbud – i tillegg til de mer basale tjenester som barnehage, skole, idrett o.a.

Rakkestad sentrum har stor boligbygging.

Et voksende sentrumsområde medfører større aktivitet og grunnlag for aktivitet, trivsel og vitalitet ikke minst for barn og unge.

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
Rakkestad har et mangfoldig og godt oppveksttilbud	• Variert barnehagetilbud • Skole og barnehage har moderne ressurser • Fokus på forebyggenhet og tidlig innsats • Det etableres utdanningsløp med utgangspunkt i de ressurser som er i lokalsamfunnet, både videregående, fagskole og høyere utdanning • God lærer-/ assistenttetthet • Stimulere til ungt entreprenørskap, i samarbeid med lokalt næringsliv • Alle opplever stimulering og mestring tilpasset eget ferdighetsnivå

Barn og unge opplever trygghet og mestring i hverdagen

- Opprettholder og utvikler lokalsamfunn, møteplasser og sosiale arenaer med trygge voksne
- Barn og unge skal ha en reell mulighet til å påvirke egen hverdag
- God informasjon om tilgjengelige tjenestetilbud
- Bidra til at foresatte gir barn og unge veiledning og støtte
- Skape et samfunn uten mobbing, trakassering, vold, eller overgrep

I Rakkestad kommune er det tilbud til alle

- Videreutvikle kulturkvartalet
- Dynamisk og bredt kulturelt tilbud
- Styrke samarbeidet med og på tvers av frivillige organisasjoner
- Opprettholde og utvikle aktiviteter innenfor de anleggene som ligger i Rakkestad
  - eksempelvis flyplass, motorsenter, kommuneskog, idrettsanlegg og sentrum
- Etablere ett kontaktpunkt for uorganisert aktivitet

Rakkestad i 2034

Rakkestad kommune er en klima- og miljøvennlig kommune, med en robust økonomi og bærekraftig demografi.

Ambisjonene innen satsningsområdene er å etablere et ryddig og velholdt sentrum med etterspurte funksjoner, hvor trygg og god oppvekst er prioritert. Nasjonalt og internasjonalt er det fokus på at vi skal reversere klimautslipp, samtidig som at ressursforvaltningen er mer bærekraftig.

Kommuneplanen tar disse premissene på alvor. Den setter fokus på klima og ressurser.

Rakkestad kommune som en stor landbrukskommune har betydelige andeler av sine klimautslipp fra denne sektoren. Innenfor landbruksektoren er økt produksjon en målsetning. Det er delvis i konflikt med målet om redusert utslipp av klimagasser.

Rakkestad kommune ønsker å redusere klimagassene i samsvar med nasjonale målsetninger, med unntak av ved landbrukssektoren hvor målsetningen er stabile utslippsnivåer samtidig som det er økt produksjon. Det er tatt i bruk klimabudsjett som et styringsverktøy for kommunen for å ha oversikt over klimagassutslipp og tiltak.

I 2034 har kommunen ca. 9 000 innbyggere. Den leverer tjenester innenfor alle fagfelt i henhold til lov- og annet rammeverk. Det er moderne og attraktive skoler, med høy gjennomføringsgrad i videregående skole. Det er full barnehagedekning i moderne og dynamiske barnehager. Infrastrukturen tar godt ivare på befolkningens behov, og sentrumsområdet er levende og tydelig. Nytt sykehjem har blitt realisert tidlig i perioden.

Rakkestad kommune og lokalsamfunnet er levende og vitalt. Det er attraktivt som valg av bosted for de som ikke ønsker å bo i by. For studenter oppleves det som et naturlig valg å flytte tilbake til Rakkestad kommune etter endt studietid. Det fokuseres på trivsel, folkehelse, bomiljøer, naturområder og næring og industri. Alle barn har trygge og gode oppvekstvilkår, med god opplæring og gode valgmuligheter. Eldre og omsorgstrengende har varierte og gode velferdstilbud.

Klima- og arealstrategi

Areal- og klimastrategiene skal sikre at arealer blir forvaltet i samsvar med målene i samfunnsdelen og nasjonale- og regionale føringer.

Transport er også et viktig element – for å generere en utvikling som er fornuftig og bærekraftig.

Det etablerer overordnede rammer og føringer for kommunens fysiske utvikling i et langsiktig perspektiv – hvor strategiene også er grunnleggende for revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunal saksbehandling helt ned på enkeltsaksnivå.

For å oppfylle Rakkestad kommunes og Rakkestadsamfunnets målsettinger om attraktivitet og vitalitet er tydelige arealstrategier og transporthensyn nødvendig. Fokus går mot knutepunktutvikling, fortetting og utvikling av boligarealer i en totalitet. Arealene representerer en begrenset ressurs. Den må forvaltes etter behov og i et bærekraftig, samfunnsmessig perspektiv.

Rakkestad kommunes og Rakkestadsamfunnets klimaprofil er på en måte enkel, men samtidig forholdsvis kompleks. Utslipp skjer i all hovedsak fra matproduksjon og jordbruk og veitrafikk.

Når det gjelder matproduksjon- og jordbruksutslipp er det forventet en økt etterspørsel. Det drar ensidig i retning av voksende utslipp. Den teknologiske utviklingen går likevel sin gang. Det kan settes i verk tiltak som fanger opp en større del av utslippene. Potensialet for utslippsreduksjoner blir større og større utover i perioden.

Utslipp fra veitrafikk er vanskeligere.

Kollektive transporttilbud er svært begrensede på ukedagene og fullstendig fraværende i helgene.

Dette – sammen med større mobilitet i befolkningen – resulterer at rakstingene må velger bil som hovedtransportmiddel.

Elektriske biler og kjøretøy og alternative transportmidler kan reparere på de klima- og miljøutfordringer dette skaper, men det er ikke å komme bort fra begrensede og til tider fullstendig fraværende kollektive transportmuligheter representerer den største hemsko eller flaskehals.

Staten (tog) og fylkeskommunen (buss) må utvikle brukervennlige og funksjonelle kollektivtilbud utenom byområdene.

Med tanke på mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel blir det viktig å forvalte kommunens arealer riktig i langsiktig perspektiv.

Satsingsområder for areal- og klimastrategi og transportutvikling:

Ung i Rakkestad

1. Har trygge og tilgjengelige arealer til møteplasser for alle.
2. Sikrer grøntområder, friluftsområder og infrastruktur.
3. Avsetter arealer for å sikre skoler og barnehager.

Attraktive Rakkestad

1. Fortetter rundt knutepunkt og prioriterer utvikling i Rakkestad sentrum.
2. Avsetter egnede næringsarealer.
3. Har et balansert og bærekraftig bosettingsmønster og varierte boområder.
4. Har transportsystemer som er lett tilgjengelig, trygge, forutsigbare og miljøvennlige.
5. Verner kulturminner og kulturmiljøer som en ressurs.

Bærekraftige Rakkestad

1. Har en klima- og miljøvennlig utvikling gjennom arealeffektivisering.
2. Viser langsiktig utbyggingsgrense i arealplankartet.
3. Utarbeider arealplaner med klimatilpasning.
4. Høy terskel for utbygging på dyrket mark for å bevare landbruksarealer.
5. Bevarer naturmangfoldet på land og i sjø og vassdrag.
6. Fokuserer på fornybar energi og energieffektivisering.
7. Bevare sentrumsnære skogsområder.

Sitater fra innbyggermedvirkningen «Vårt Rakkestad»

